

РЕШЕНИЕ

№ 164

гр. София, 12.03.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД - СОФИЯ, 11-ТИ ТЪРГОВСКИ, в публично заседание на деветнадесети февруари през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: Бистра Николова

Членове: Тодор Тодоров
Милен Василев

при участието на секретаря Мария Г. Паскова
като разгледа докладваното от Милен Василев Въззивно търговско дело № 20241001000049 по описа за 2024 година

Производството е по реда на чл. 258 – 273 от ГПК.

Образувано е по въззивна жалба от 10.10.2023 г. на ответника П. Ц. А. срещу решението от 16.09.2023 г. по т. д. № 14/2023 г. на Окръжен съд – гр. Враца, с което:

- на осн. чл. 422, ал. 1 ГПК е признато за установено, че ответникът дължи на ищеца „КВС България“ ЕООД сумата 143 808,18 лв., представляваща главница по запис на заповед от 23.04.2019 г. с падеж 15.11.2019 г., издаден от „Грейнстор БГ“ ЕООД и авалиран от ответника, заедно със законната лихва от 9.11.2022 г. до окончателното изплащане;
- ответникът е осъден да заплати на ищеца сумата 4 000 лв. – разноски за заповедното производство и сумата 8 341,95 лв. – разноски за исковото производство.

В жалбата се твърди, че неправилно съдът е приел за дължима процесната сума и неправилно е отхвърлил възраженията на ответника. Сочи се, че противно на приетото от съда е допустимо разглеждането на възраженията, основани на каузалното правоотношение, макар и ответникът да е авалист по записа на заповед, който е издаден в обезпечение на договор за покупко-продажба на стоки от 23.04.2019 г., сключен между ищеца и помагача „Грейнстор БГ“ ЕООД, както и свързания с него договор за поръчителство от същата дата, сключен с ответника. В качеството му на поръчител ответникът можел да противопоставя на кредитора възражения на главния длъжник и издател на записа на заповед, произтичащи от каузалното правоотношение. Твърди се, че чрез авалиране на записа на заповед

ответникът е обезпечил отговорността си като поръчител на чуждото задължение по договора за продажба, поради което съществуването на претендирането вземане следвало да се разглежда на плоскостта на поръчителството по ЗЗД, а не на плоскостта на менителничното поръчителство. В рамките на акцесорното споразумение за поръчителството ответникът можел да противопоставя и личното възражение по чл. 147 ЗЗД, което неправилно било отхвърлено от съда. Поддържа се, че акцесорният характер на отговорността на поръчителя и откритото производство по несъстоятелност на главния длъжник „Грейнстор БГ“ ЕООД, по което текат срокове за предявяване на вземанията на ищеца с оглед запазването им по арг. от чл. 739, ал. 1 ТЗ, е основанието за спиране на настоящото исково производство на осн. чл. 229, ал. 1, т. 4 ГПК до приемане на вземането на ищеца в производството по несъстоятелност. Сочи се, че погасяването на това главно вземане по реда на чл. 739, ал. 1 ТЗ би довело до последица и погасяване на всички акцесорни вземания, каквото е това срещу поръчителя. Твърди се, че неправилно съдът приел, че ответникът не е направил твърдения за недобросъвестност на ищеца или за извършена злоупотреба с право, тъй като в отговора на исковата молба било възражено, че вземанията по каузалното правоотношение не съществуват или евентуално са в по-малки размери, поради което с допълнителната искова молба ищецът намалил исковата си претенция. Неправилни били и изводите на съда относно направеното възражение за недействителност на записа на заповед поради недостатък във формата, тъй като е издаден от пълномощник, който не бил изрично упълномощен съобразно чл. 26, ал. 2 ТЗ да поема менителнични задължения от името на издателя „Грейнстор БГ“ ЕООД. Твърди се, че в нарушение на процесуалните правила съдът не се е произнесъл по искането за спиране на производството на осн. чл. 229, ал. 1, т. 4 ГПК, като въпреки, че е обсъдил същото в мотивите на решението, не е постановил отделен диспозитив. Пред въззивният съд се поддържа същото искане за спиране.

Предвид изложеното жалбоподателите молят въззивния съд да отмени решението и да отхвърли предявения иск, както и да им присъди направените разноски.

Въззиваемата страна „КВС България“ ЕООД – ищец по иска – чрез процесуалния си представител оспорва жалбата и моли съда да я остави без уважение, а обжалваното с нея решение – в сила, като правилно и законосъобразно. Претендира разноски.

Въззиваемата страна „Грейнстор БГ“ ЕООД – трето лице помагач на ответника – редовно призован не взема становище по жалбата.

Софийският апелативен съд, като прецени събраните по делото доказателства по свое убеждение и съобразно чл. 12 от ГПК във връзка с наведените във въззивната жалба пороци на атакувания съдебен акт и възраженията на въззиваемия, намира за установено следното:

Първоинстанционният съд е бил сезиран от „КВС България“ ЕООД с искова молба от 8.02.2023 г., изменена с допълнителна искова молба от 29.05.2023 г., с която срещу П. Ц. А. е бил предявен иск по чл. 422, ал. 1 ГПК за признаване за установено, че ответникът дължи на ищеца сумата 143 808,18 лв., представляваща част от главница по запис на заповед от 23.04.2019 г. с падеж 15.11.2019 г., издаден от „Грейнстор БГ“ ЕООД и авалиран от

ответника, заедно със законната лихва от 9.11.2022 г. до окончателното изплащане.

В исковата молба се твърди, че ответникът е авалист, а ищецът е поемател по посочения запис на заповед, издаден за сумата 200 000 лв., като задължението по него не било погасено. Посочено е, че издателят на записа на заповед „Грейнстор БГ“ ЕООД бил обявен в несъстоятелност. В допълнителната искова молба се сочи, че записът на заповед бил издаден във връзка с каузалното правоотношение, посочено от ответника в отговора на исковата молба – договора за покупко-продажба на стоки от 23.04.2019 г., сключен между ищеца и „Грейнстор БГ“ ЕООД, по който не били изцяло заплатени задълженията до крайния срок по т. 18 от приложение № 2 и 3, които били в размер на 43 720,15 лв., поради което нямал и правото на уговорените отстъпки в размер на 100 088,85 лв., т.е. общо дължимата сума била 143 808,18 лв. без да са включени неустойките за забава. До размера на същата сума е намален размерът на иска.

С определение от 24.06.2023 г. е конституирано „Грейнстор БГ“ ЕООД като помагач на ответника.

Исковата молба е била заведена на осн. чл. 415, ал. 1 и чл. 422 ГПК във връзка с разпореждане от 6.01.2023 г. по ч.гр.д. № 3388/2022 г. на РС – гр. Враца, връчено на ищеца на 30.01.2023 г., с което по реда на чл. 415, ал. 1 ГПК съдът е указал на ищеца да предяви иск за установяване на вземането си в 1-месечен срок от съобщението, тъй като в срока по чл. 414, ал. 2 ГПК ответникът П. А. е подал възражение срещу издадената заповед за изпълнение от 10.11.2022 г. за сумата 200 000 лв. Заповедта е била връчена на 4.01.2023 г. на ответника с покана за доброволно изпълнение по изп. дело № 20229000401064 на ЧСИ Ц. Д., с рег. № ***. Заповедното дело е приложено към исковото.

По делото е представен договор за покупко-продажба на стоки от 23.04.2019 г., с който ищецът „КВС България“ ЕООД се е задължил да продаде на „Грейнстор БГ“ ЕООД, представляван от ответника П. А. като пълномощник на управителя и едноличен собственик Ц. Т. Д., стоки – семена от зърнени култури /царевица, слънчоглед, сорго и рапица/, които в рамките на 1-годишния срок на договора купувачът е заявил в „заявка за закупуване“ по образец или в свободна форма, изпратена по факс или електронна поща. Според т. 12 цените на стоките са посочени в приложения № 2, 3, 4 и 5, в които са посочени и отстъпки от цената, като всяко отстъпка става дължима само, ако на падежа купувачът е изплатил всички свои парични задължения към продавача, като при наличие на забава в изпълнението се губи правото на отстъпка, за ползването на която се издава кредитно известие от купувача. Според т. 13 цената е дължима от купувача в срок, определен в съответното приложение към договора. Според т. 16 купувачът се задължава да обезпечи изпълнението на задължението си за плащане на цената на стоките, закупени по всяко от приложенията, чрез издаване в полза на продавача на записи на заповед по всяко от приложенията с уговорка „без протест“ и падеж, съответстващ на крайния срок за плащане на задълженията съгласно съответното приложение, като всеки от записите на заповед ще бъде за сума, съответстваща на годишните прогнози, направени от купувача по всяко от приложенията. Посочено е, че

всеки от записите ще бъде авалиран от законния представител на купувача и ще бъде издаден в деня на подписване на съответното приложение. Според т. 20 законният представител на купувача подписва и договор за поръчителство, с който се задължава да отговаря солидарно за всички парични задължения на купувача по този договор. В т. 23 и т. 24 са предвидени неустойки за забава при плащането на цената. Според приложения № 2, 3, 4 и 5 крайният срок за плащане на стоките е 15.11.2019 г.

На същата дата /23.04.2019 г./ е бил сключен и договор за поръчителство с ответника П. Ц. А. за обезпечаване на задълженията по договора за покупко-продажба.

Представен е процесният запис на заповед от 15.11.2019 г., с който „Грейнстор БГ“ ЕООД, представлявано от П. А., се е задължил безусловно и без протест да заплати на ищеца „КВС България“ ЕООД сумата 200 000 лв., при падеж – на 15.11.2019 г. Записът е бил авалиран от П. Ц. А..

Представено е пълномощното от 24.07.2017 г. с нотариално заверен подпис, с който управителя Ц. Д. е упълномощила ответника П. А. да представлява „Грейнстор БГ“ ЕООД пред държавни и общински органи и трети лица с широки права, вкл. да сключва сделки, да се разпорежда с имущество на дружеството, да упражнява в пълен обем правата на управителя като представляващ дружеството. Въз основа на същото пълномощно е сключен договора от 15.11.2019 г. и е издаден процесният запис на заповед.

Представени са и разпечатки от електронна кореспонденция между представители на страните по договора за продажба от 23.04.2019 г.

С решение от 15.07.2022 г. по т.д. № 700/2021 г. на СГС по молба на кредиторите „Ника Инкорпорейтид“ ЕООД и „Панамин Агро“ ООД на осн. чл. 632, ал. 1 ТЗ е открито производство по несъстоятелност спрямо „Грейнстор БГ“ ЕООД, като дружеството е обявено в несъстоятелност и производството е спряно. С решение от 11.08.2023 г., обявено в ТР на 17.08.2023 г., производството е възобновено, като е постановена обща възбрана и заповест, прекратени са правомощията на органите на управление, постановено е започване на осребряване на имуществото и е назначен временен синдик.

От обявените по партидата в ТР на „Грейнстор БГ“ ЕООД актове е видно, че на 6.12.2023 г. са обявени списъците на приетите и неприети вземания, предявени в срока по чл. 685, ал. 1 ТЗ, както и на приетите и неприети вземания, допълнително предявени в срока по чл. 688, ал. 1 ТЗ. В списъка на приетите вземания, предявени в срока по чл. 685, ал. 1 ТЗ, са включени и вземания на ищеца „КВС България“ ЕООД, предявени с молба с вх. № 285367/14.09.2023 г., в общ размер на 397 144 лв. с привилегия по чл. 722, ал. 1, т. 8 ТЗ, от които: **1)** 143 809 лв. – непогасена главница по договор за продажба на стока от 23.04.2019 г., и **2)** 253 335 лв. – непогасена главница по договор за продажба на стоки от 27.04.2020 г. Към датата на постановяване на настоящото въззивно решение липсва обявено определение по чл. 692 ТЗ.

В първоинстанционното производство е прието заключение от 28.08.2023 г. на съдебно-графологична експертиза, извършена от вещото лице Г. Л.. Същата е извършила проверка в

счетоводствата на ищеца, но не е успяла да провери в счетоводството на „Грейнстор БГ“ ЕООД поради липса на установена връзка с управителя на същото и липса на достъп до счетоводната информация, но е направена проверка в НАП – ТД София. Установено е, че по процесния договор от 23.04.2019 г. са издадени и осчетоводени от ищеца следните фактури, които са включени и в справките – декларации по ЗДДС и дневниците за продажби за съответните периоди:

Фактура, КИ	Дата	Стока	Количество /брой торби/	Стойност /лева /
*****	25.04.2019	Семена хибридна царевица	827	165 795
8707003537	2.05.2019	Семена-хибрид слънчоглед	50	13 950
8707003546	11.05.2019	Семена хибридна царевица ,	30	5 400
*****	11.05.2019	Семена хибридна царевица	187	36 465
8707003555	22.05.2019	Семена хибридна царевица	100	19 500
8707003574	14.06.2019	Семена хибридна царевица	30	5 850
8707003603	28.06.2019	Семена хибридна царевица	50	9 750
8707003607	9.07.2019	Към ф-ра 8707003537	-9	-2 511
*****	9.07.2019	Към ф-ра *****	-2	-390
ОБЩО:				253 809

След справка в информационната система на НАП вещото лице е установило, че същите фактури и кредитни известия са декларирани и от купувача „Грейнстор БГ“ ЕООД с основание „обратно начисляване“ по чл. 163а, ал. 2 ЗДДС в справките-декларации и дневниците за покупки за периода м. 04.2014 г. – м. 08.2019 г. Установено е, че по същия договор ищецът е получил плащания на 27.04.2020 г. за сумата 67 030 лв., а на 11.05.2020 г. за сумата 42 970 лв., с които са погасени частично задълженията по фактурата от 25.04.2019 г. в размер на 110 000 лв. След плащането са останали непогасени задължения по фактурите в общ размер на 143 809 лв. Установено е, че няма издадени кредитни известия от продавача във връзка с отстъпки/бонуси по договора от 23.04.2019 г. Фактурите са приложени към заключението от вещото лице.

Други доказателства не са ангажирани.

При така установената фактическа обстановка съдът намира от правна страна следното:

Жалбата е подадена в срока по чл. 259, ал. 1 ГПК и е допустима. Разгледана по същество е **неоснователна**.

I. По иска по чл. 422, ал. 1 ГПК

Предмет на разглеждане е иск по чл. 422, ал. 1 ГПК за установяване наличието на вземане ищеца срещу ответника, произтичащо от процесния запис на заповед от 23.04.2019 г., а именно за сумата 143 808,18 лв.

В отговора на исковата молба и в допълнителния отговор ответникът – авалист своевременно е изтъкнал следните възражения, които поддържат и във въззивната жалба: **1)** за нищожност на записа на заповед поради неспазване на формата, тъй като бил издаден от пълномощник, който не бил изрично упълномощен да поема менителнични задължения от името на издателя „Грейнстор БГ“ ЕООД; **2)** за липсата на предявяване за плащане на записа на заповед; и **3)** за липсата на изискуемо каузално вземане по каузалното отношение, по повод на което е издаден записът на заповед. По така наведените възражения въззивният съд намира следното:

1. Процесният запис на заповед отговаря на изискванията за задължително съдържание по чл. 535 и чл. 536 ТЗ, вкл. и на формалните изисквания за авала по чл. 484 ТЗ, които съдът е длъжен служебно да провери.

От външна страна записът съдържа и реквизита „подпис на издателя“ по чл. 535, т. 7 ТЗ, като не е спорно, че е подписан от името на издателя „Грейнстор БГ“ ЕООД от ответника П. А. – като пълномощник, упълномощен с представеното пълномощно от 24.07.2017 г. с нотариална заверка на подписа на управителя на дружеството Ц. Д.. Обстоятелството дали подписалият ответник е имал надлежна представителна власт за поемане на менителнични задължения е неотносимо към твърдения порок във формата на записа на заповед – тя обхваща само спазването на задължителните законови реквизити и тяхното обективизиране в документ.

Липсата на представителна власт е друг порок, различен от недостатък във формата, водещ до друга правна последица – висяща недействителност. На този порок обаче обаче ответникът не е легитимиран да се позовава. С такава легитимация разполага само дружеството „Грейнстор БГ“ ЕООД като представляван, а не други лица, вкл. и самият представител – така т. 2 от ТР № 5/12.12.2016 г. на ВКС – ОСГТК. В случая това дружество не е направило подобно възражение в настоящия процес, в който участва като помагач на ответника, а ответникът А. не разполага с процесуална легитимация да защитава чужди права /чл. 26, ал. 2 ГПК/, поради което този въпрос не подлежи на изследване.

Действителността на волеизявлението на издателя е напълно ирелевантна към действителността на задължението на авалиста, доколкото не се касае до недостатък във формата /чл. 485, ал. 2 ТЗ/, какъвто не е налице.

2. Процесният запис на заповед от 23.04.2019 г. е издаден при падеж по чл. 486, ал. 1, т. 4 ТЗ – „на определен ден“, а именно – 15.11.2019 г. По тази причина предявяването му за плащане не е условие за възникване или изискуемост на вземането, а единствено е предпоставка за поставяне на длъжника в забава, тъй като представлява единствено необходимото съдействие от кредитора за изпълнение на задължението. Поради това непредявяването на плащане не води до загубване на правата на кредитора спрямо издателя и неговия авалист, а би имал такова значение само по отношение на обратни искове срещу джиранти, каквито в случая липсват /чл. 514, ал. 1, т. 3 ТЗ/.

3. Що се отнася до възражението за липсата на съществуващо каузално вземане, по повод на което е издаден записът на заповед, въззивният съд намира следното:

Макар записът на заповед да е едностранна менителнична сделка, чието външно съдържание обективира безпричинно и безусловно задължаване на едно лице да заплати на друго лице определена парична сума, то липсата на посочено в съдържанието на сделката основание за задължаването не означава, че такова не е налице, тъй като разумният и свободен човек не се задължава без причина. Житейската причина за издаване на записа на заповед е друго каузално правоотношение /правоотношения/, по силата на което издателят е поел друго извънменителнично задължение спрямо поемателя – обичайно с договорен характер. Както е изяснено и в правна теория^[1] в подобна хипотеза се касае до поемане от един длъжник на две задължения /абстрактно и каузално/ **за един и същ дълг**, до учредяване на няколко облигационни отношения за дължимостта на една и съща престация и в крайна сметка – за различни пътища към една и съща крайна цел. Ето защо по волята на страните каузалното отношение и менителничното задължение представляват едно житейско единство, поради което стопански и правно несправедливо би било същите да са напълно откъснати едно от друго, тъй като това би довело до неоправдано обогатяване. Същевременно, пълната зависимост на менителничния ефект от каузалното отношение би довела до правна несигурност в оборота и кредита и до обезсмисляне на лесната и бърза прехвърляемост на тези ценни книги, което е основният стопански смисъл на тяхното съществуване. Поради това менителничното право предвижда, че ценностите „справедливост“ и „сигурност“ следва да бъдат балансирани въз основа на критерия „добросъвестност на кредитора“, разбрана като незнание за особеностите на извънменителничното отношение, което е било причина за издаването на конкретния запис на заповед. Недобросъвестен е приносител, който знае какво е каузалното правоотношение, заради което длъжникът по прекия иск се е задължил с менителнична сделка, но и знае, че са настъпили факти, които пораждат лично възражение срещу кредитора по каузалното правоотношение^[2].

В *материалноправен аспект* при недобросъвестност на кредитора вземането по записа на заповед съществува ако съществува в същия размер каузално вземане, а при добросъвестност на кредитора – менителничното вземане съществува *независимо* от съществуването на каузално вземане. Досежно причината за издаване на записа поемателят /първия кредитор/ е недобросъвестен **per se** /сам по себе си/, тъй като винаги е страна по

каузалното отношение, по повод на което е издаден менителничния ефект, и винаги знае защо е издаден записът. Във всеки момент този кредитор знае дали и доколко прекият иск покрива задължение по каузално правоотношение с длъжника. Ето защо когато поемателят или приносителят на ценната книга е кредитор и по каузално задължение, което длъжникът по прекия иск е обезпечил с менителничната сделка, неговата материална легитимация по прекия иск е производна от легитимацията му на кредитор по каузалното правоотношение във всеки един момент. По тази причина менителничното вземане на поемателя **винаги** е в зависимост от съществуването на каузално вземане и на тази зависимост може да се позове **всеки** длъжник по записа на заповед, вкл. авалист /друг е въпросът за процесуалните аспекти и тежестта на доказване/. Или, както правилно е прието и в част от практиката на ВКС по чл. 290 ГПК[3] – „По упражнения пряк иск длъжникът разполага с възражение за фактите, които са от значение за каузалното правоотношение и рефлексират върху прекия иск. Авалистът разполага с възражението, че прекият иск не е възникнал, защото към релевантния момент приносителят знае, че каузалното задължение е било погасено. С това възражение авалистът не упражнява чужди права, а се позовава на обстоятелства, които са релевантни за материалната легитимация на недобросъвестния приносител по предявения срещу него пряк иск“.

Добросъвестен може да бъде само последващ кредитор – джиратар, който не е кредитор по каузалното правоотношение с длъжника. Добросъвестността се предполага, а релевантният момент за преценката е този, към който приносителят придобива правата по менителничния ефект. Ако се докаже, че към този момент джиратарят е бил недобросъвестен в горния смисъл, то на него могат да се противопоставят възражения от каузалното отношение, независимо кой е ответник – издател, авалист или джирант. Както бе посочено обаче – поемателят винаги е недобросъвестен, тъй като винаги е страна по каузалното отношение с издателя.

Съдът обаче не следи служебно дали съществува подобно каузално вземане, а изследва този въпрос само при възражение на длъжника. При липса на възражение съществуването на каузално вземане в същия размер се презюмира житейски от самия менителничен документ /по правило никой не се задължава без причина/ и в тази хипотеза друго доказване кредиторът не е необходимо да провежда, дори и той да е посочил по делото причината за издаване на записа.

Предвид горното и противно на приетото от първоинстанционния съд е допустимо изследването за наличие на каузално задължение, тъй като ищецът е поемател по процесния запис на заповед и страна по каузалното отношение, по повод на което е издаден записът – договорът за за покупко-продажба на стоки от 23.04.2019 г. По тази причина ответникът – авалист може да противопоставя на ищеца възражения за липсата на каузално вземане, от съществуването на което зависи и съществуването на менителничното вземане, независимо, че не е страна по каузалното отношение. Ответникът не може да противопоставя единствено такива каузални възражения, които представляват упражняване на потестативни права на страна по каузалното правоотношение – напр. право на разваляне, унищожаване,

прихващане, погасяване по давност. Трети лица не могат да упражняват чужди потестативни права, освен в предвидените от закона случаи /напр. чл. 134 и чл. 142 ЗЗД/. Менителничните длъжници /вкл. авалисти/, които не са страни по каузалното отношение, не попадат сред тези изключения. Същите могат да се позовават на липсата на изискуемо каузално вземане, само ако тя е **пряко** следствие на проявлението на определени факти /или липсата на такива/, а не пораждат необходимостта от упражняване на потестативно право, което титулярът не е упражнил. Ако титулярът е упражнил потестативното право, то на последиците от този факт може да се позове всяко заинтересовано лице, вкл. менителничен длъжник в хипотезата на недобросъвестност на менителничния кредитор. На нищожността на каузалната сделка, на непораждане на вземане по нея по други причини или на погасяване на това вземане поради изпълнение ответникът може да се позовава винаги.

На следващо място следва да се посочи, че тъй като авалът обезпечава плащането на менителничното вземане /чл. 483 ТЗ/, а последното пък обезпечава определено каузално вземане, то авалът може да свързан само същото каузално вземане, по повод на което е издаден записът на заповед. Това следва и от принципът, че отговорността на авалиста е идентична на менителничната отговорност на лицето, за което е поръчителствано /чл. 485, ал. 1 ТЗ/. Ето защо не е възможно записът на заповед да обезпечава едно каузално вземане, а авалът друго. За обезпечаване на друго каузално вземане следва да се издаде самостоятелен запис на заповед, по който авалистът да е издател.

Поради горното несподелим е доводът в жалбата, че с процесния авал ответникът е обезпечил собственото си каузално вземане, произтичащо от сключения със същия кредитор договор за поръчителство за обезпечаване на задълженията на купувача по същия договор за покупко-продажба на стоки от 23.04.2019 г. Издателят на записа на заповед „Грейнстор БГ“ ЕООД е страна по каузалното правоотношение по договора от 23.04.2019 г. и няма спор, че е издал записът във връзка с този договор, поради което и авалът обезпечава същото каузално вземане. Сключеният на същата дата договор за поръчителство представлява друго обезпечение, различно и независимо от авала. Поради това за отговорността по авала е без значение дали е била преклудирана отговорността на ответника по договора за поръчителство на осн. чл. 147 ЗЗД.

В останалата му част релативното възражение на ответника е допустимо за разглеждане – относно наличието на изискуеми и непогасени каузални вземания, произтичащо от договор за покупко-продажба на стоки от 23.04.2019 г., в обезпечение на който е издаден записът. Възражението обаче е неоснователно поради следното:

За изясняване на спорния въпрос по делото е изслушано заключение на ССЕ. Същото е установило, че в по процесния договор ищецът е издал 9 бр. данъчни фактури в периода 25.04.2019 г. – 9.07.2019 г. на обща стойност 253 809 лв. Установено е и, че същите фактури са били осчетоводени и от купувача „Грейнстор БГ“ ЕООД, като са декларирани от него по реда на ЗДДС в подадените в НАП справки-декларации за съответните периоди и са включени в дневниците за покупки, като е ползван и данъчен кредит по тях. Следователно, доказано е възникването на вземания в полза на ищеца по този договор в размер на 253 809

лв., чиято е изискуемост е настъпила. Не е спорно, а и е установено от експертизата, че по същия договор ищецът е получил плащания на 27.04.2020 г. за сумата 67 030 лв., а на 11.05.2020 г. за сумата 42 970 лв., с които са погасени частично задълженията по фактурата от 25.04.2019 г. в размер на 110 000 лв. Липсват доказателства за плащането на останалите задължения по фактурите в общ размер на 143 809 лв. При това положение въззивният съд намира за установено, че посочените по-горе задължения по договора от 23.04.2019 г. не са погасени и към днешна дата, т.е. налице са изискуеми каузални вземания в посочения размер. Този размер е по-малък от сумата, за която е издаден процесният запис на заповед /200 000 лв./, поради което менителничното вземане възлиза именно в същия размер. Ето защо искът се явява изцяло основателен до пълния предявен размер – 143 808,18 лв.

Поради съвпадането на крайните изводи на въззивния съд с тези на първоинстанционния съд по отношение на предявения иск въззивната жалба следва да бъде оставена без уважение като неоснователна, а обжалваното решение – потвърдено.

II. Относно разноските по производството

При този изход на спора на жалбоподателя – ответник не следва да се присъждат поисканите разноски за производството.

На въззиваемия – ищец следва да се присъдят своевременно поисканите разноски за въззивното производство в размер на 12 482,40 лв. – за заплатеното адвокатско възнаграждение по представената фактура № 6310/22.12.2023 г. и банково извлечение от 11.01.2024 г. Срещу тези разноски не е направено възражение по чл. 78, ал. 5 ГПК.

Така мотивиран Софийският апелативен съд,

[1] вж. А. Кожухаров, Облигационно право – общо учение за облигационното отношение, книга 2, изд. 1994 г., стр. 78.

[2] така решение № 67/25.05.2017 Г. по гр. д. № 60075/2016 г. на ВКС, I г.о., решение № 174/1.07.2019 г. по гр.д. № 53300/2015 г. на ВКС, IV г.о., и др.

[3] пак там.

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решението от 16.09.2023 г. по т. д. № 14/2023 г. на Окръжен съд – гр. Враца.

ОСЪЖДА П. Ц. А. с ЕГН – *****, с адрес – гр. В., ул. „****“ № *, ет. *, ап. *, да заплати на ищеца „КВС България“ ЕООД с ЕИК – 131321051, със седалище и адрес на управление – гр. София, бул. „Христофор Колумб“ № 80, ет. 3, офис 3.2, Астрал Бизнес Център, на осн. чл. 78, ал. 1 ГПК сумата **12 482,40 лв.** – разноски за производството пред САС.

Решението подлежи на обжалване пред Върховния касационен съд при условията на чл.

280 ГПК в 1-месечен срок от връчването му на страните.

Съобщенията да се връчат **само** на обявените по делото електронни адреси – чрез профилите в ЕПЕП и ССЕВ на адвокатите на двете страни.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____